

Czesław Sikorski

Krzyżane, pow. Mogilno. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 4, 178

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prace badawcze prowadzono w kilku rejonach wzgórza wawelskiego. Głównym punktem eksploracji był dziedzińczyk Batorego, leżący pomiędzy zachodnim skrzydłem zamku a katedrą ze skarbcem. Poniżej odkrytych tu przed paroma laty pozostałości łaźni renesansowych natrafiono na relikty muru o charakterze zbliżonym do przedromańskiego. Tkwiły one w warstwie kulturowej sprzed w. XI (znaleziono m. in. sporo fragmentów tzw. ceramiki białej z wieku VIII—X). Mur, odsłonięty na razie do wysokości około 70 cm, wykonany jest z płytek kamienia wapiennego, wiązanych słabo zaprawą przypuszczalnie z czystego gipsu (analiza chemiczna w toku). Być może, że są to reszty najstarszej katedry z czasów Bolesława Chrobrego lub doby wcześniejszej.

W toku drobnych badań na stokach północnych wzgórza odkryto pod basztą Sobieskiego fragmenty nieznanych dotąd murów gotyckich. Odsłonięto również — od stopy fundamentu — przyległe mury północnego skrzydła zamku i rozwarstwiono chronologicznie ich wątki. Weryfikacja istnienia wieżyczki na zakończeniu skrzydła transeptu I katedry romańskiej przyniosła wynik negatywny.

W sieni północnego skrzydła zamku przebadano nawarstwienia zalegające na skale i zweryfikowano ślady tzw. sali o 24 słupach. Nie natrafiono tu w ogóle na warstwy wczesnośredniowieczne, nie stwierdzono żadnych elementów architektonicznych wspomnianej sali; wątpliwości też budzą rzekome fragmenty muru w postaci kilku odmiennych kamieni, tkwiące w stopie muru sieni. Eksploracja odkrytych tu lejów krasowych nie dostarczyła zabytków paleolitycznych.

Badania ratownicze przy murach fortecznych od strony ul. Bernardyńskiej oraz u podnóża Wawelu przy tejże ulicy, przyniosły drobne ustalenia głównie z zakresu stratygrafii kulturowej czasów średniowiecza i doby nowożytnej.

KRZYŻANE, pow. Mogilno

Muzeum im. Jana Kasprowicza w
Inowrocławiu

Stanowisko 3

Badania prowadził mgr Czesław Sikorski. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Okres wczesnego średniowiecza.

Wykop założono w miejscu koncentracji ułamków ceramiki na powierzchni pola. Poniżej warstwy próchniczej wystąpił ilasty calec. Nie stwierdzono uwarstwień kulturowych.

KSIĄŻEK, pow. Kłodzko

patrz epoka brązu